

בש"פ 393/20 - שאוקי אבו זייד נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
בש"פ 393/20

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: שאוקי אבו זייד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב
בתיק מ"ת 19-09-63579 שניתנה ביום 26.12.2019
על ידי כבוד השופט א' הימן

תאריך הישיבה: כ"ה בטבת התש"ף (22.1.2020)

בשם העורר: עו"ד שי נודל
בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן ועו"ד טליה קלמר

החלטה

ערר על החלטותיו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) במ"ת 19-09-63579 מיום 17.11.2019 ומיום 26.12.2019, בגדרן הורה על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

עניינו של הערר מתמקד אך ורק בטענת העורר כי הראיות כנגדו אינן מגיעות לרף של ראיות לכאורה, ועל כן יש להורות על ביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

1. ביום 11.4.2018 הוגש נגד העורר ונאשם נוסף (להלן: צרצור) כתב אישום המייחס לעורר ביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (שוד), סיוע לשוד בנסיבות מחמירות, גניבה מרכב או פירוק מרכב בצוותא, שינוי זהות של רכב או חלק מרכב בצוותא, ושיבוש הליכי משפט (לפי סעיפים 499(א)(1), 402(ב) בצירוף 31, 413ד(ב) ו-29, 413ט ו-29, ו-244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

2. על פי כתב האישום, העורר, צרצור ואחרים קשרו קשר לשדוד עסק להמרת כספים בתל אביב (להלן: ה'צ'יינג'), שהעורר נהג לפקוד אותו והיה בקשרי ידידות עם בעליו. לצורך כך הצטיידו בכלי נשק, סכין, רכב מזדה שחור, מסכות, מעילים וכפפות. בנוסף, העורר וקושר נוסף התקינו על הרכב שתי לוחיות רישוי שגנבו מכלי רכב אחרים, וכן גגון וסולם שנועדו להקשות על איתור הרכב לאחר מעשה.

ביום 1.9.2019 בשעות הצהריים הגיעו צרצור ושני אחרים אל ה'צ'יינג', ותצפתו לעברו ממגרש חניה סמוך. בסביבות השעה 13:30 יצא בעל ה'צ'יינג' אל החניה ושוחח עם אדם נוסף. אחד השודדים, שלבש מעיל אפור, ניגש לבעל ה'צ'יינג' והורה לו להיכנס ל'צ'יינג'. משהתנגד, הניף עליו השודד הלבוש אפור את הסכין ואיים לדקור אותו. במקביל, שודד אחר, שלבש מעיל שחור, רץ אל עבר הכניסה ל'צ'יינג' תוך שהוא מכוון את הנשק לעבר בעל ה'צ'יינג' והאדם עמו שוחח. השודד הלבוש שחור נכנס ל'צ'יינג', כיוון את הנשק לכיוון אחד העובדים ואמר לו "לך מפה, אני אהרוג אותך". העובד השליך כיסא אל עבר השודד הלבוש שחור, שבתגובה ירה לעבר העובד ופגע בשולחן. השודד הלבוש שחור ניסה לפתוח כספת, ומשלא הצליח, נטל כסף מזומן בסך כ-35,170 ₪ ממגירה, יחד עם השודד הלבוש אפור שהצטרף אליו בינתיים. בשלב זה, רצו השניים אל הרכב, שם חיכה השודד השלישי, והם נמלטו מהמקום.

לאחר האירוע, הנאשמים - בעצמם או באמצעות אחרים - הסירו מהרכב את הגגון, הסולם ולוחיות הרישוי הגנובות. בנוסף, בסביבות השעה 15:00 באותו יום, העורר הגיע ל'צ'יינג' במסווה של ביקור חברי, וניסה לחלץ פרטים על האירוע.

3. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטה מיום 17.11.2019 בית המשפט סקר את עיקרי ראיות התביעה:

(-) ראיות לקשר בין העורר לצרצור: ביום האירוע - לפני ואחרי השוד - התקיימו שמונה שיחות תכופות בין צרצור לבין מכשיר נייד שמספרו מסתיים בספרות 532 (להלן: מספר הטלפון), אשר על פי מזכר משטרתי שייך לעורר.

(-) ראיות לקשר בין העורר לבעל ה'צ'יינג': בעל ה'צ'יינג' הצהיר כי הוא מכיר את העורר מילדות והם חברים טובים, וכן כי העורר הגיע ל'צ'יינג' לאחר השוד.

(-) ראיות לקשר בין העורר לבין מוסלח תורכ (להלן: תורכ): העורר ציין בהודעתו כי הוא ותורכ, אשר נחשד בפרשה ולא הוגש נגדו כתב אישום, הם חברים קרובים שלא נפגשו זמן רב. נמצא כי מספר הטלפון שמור בנייד של תורכ תחת הכינוי "ציקההה", וכי בין השניים התקיימו שיחות והתכתבויות רבות בתקופה שלפני השוד. כמו כן, השניים נצפו יחד ביום 22.8.2019 וביום 4.9.2019.

(-) ראיות לגניבת לוחיות הרישוי: רכב מזדה אפור שהיה ברשות העורר תועד ברחוב אסף הרופא, ולאחר מכן תועד כשהוא נכנס לחניון ויוצא ממנו כעבור שתי דקות. באותו חניון חנו באותה עת שני הרכבים מהם נגנבו לוחיות הרישוי, כעולה מההודעות של בעלי הרכבים. במהלך הנסיעה נצפה ברכב אדם הלבוש חולצה זהה לזו שלבש העורר כשהגיע ל'צ'יינג' לאחר השוד. מאוחר יותר באותו יום, נצפה רכב המזדה השחור נוסע ברחוב אסף הרופא, כשעליו גגון, סולם ושתי לוחיות הרישוי הגנובות.

(-) ראיות לעניין השוד עצמו: ההתרחשות שאירעה בחניון הסמוך לצ'יינג' נלכדה במצלמות האבטחה, וההתרחשות שאירעה בתוך הצ'יינג' נתמכה בעדויות עובדי הצ'יינג' שנכחו במקום.

(-) ראיות הקושרות את רכב המזדההשחורלאירוע: עובדיו של צרצור העידו כי נסעו עמו בבוקר יום האירוע לתל אביב ברכב מזדה שחור, וכי לא היו עליו גגון או סולם. לאחר השעה 13:30 תועד רכב מזדה שחור בנתיב בריחה מהצ'יינג' ונצפה כשהוא נעצר בחניון הסמוך למסעדת "הזקן והים". בשלב מסוים עולה לרכב אדם עם יד חבושה אשר דקות לפני כן נצפה באזור ממנו יצא רכב מזדה אפור.

(-) ראיות הקושרות את צרצור לרכב המזדה השחור: כ-45 דקות לאחר השוד נתפס רכב מזדה שחור התואם את הרכב המצולם ברשותו של צרצור, ונמצאו בו סולם עץ מתקפל, סכין מתקפלת וכסף מזומן. הדגימות שנלקחו מהרכב מתיישבות עם האפשרות שבוצע ירי בתוך הרכב, מתוכו או בסביבתו.

(-) הסולם והגגון נמצאו בחיפוש סמים שנערך בביתו של תורכ.

4. העורר כפר בקיומן של ראיות לכאורה בעניינו. בית משפט קמא שמע את טענות הצדדים בעניין, וביום 17.11.2019 קבע כי הגם שמדובר בתשתית ראייתית נסיבתית, הרי שהיא מורכבת מראיות רבות, נפרדות ובלתי תלויות, אשר מבססות את המעורבות של כל אחד מהנאשמים בשוד ובעבירות הנלוות לו. בית המשפט מצא חיזוק לראיות בעדויות הנאשמים, אשר הכחישו את הקשרים ביניהם ובינם לבין יתר המעורבים בפרשה, ולא סיפקו הסבר לממצאים המפלילים.

5. בהחלטה מיום 20.11.2019 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. מהתסקיר עולה כי העורר מתקשה לתפקד באופן תקין ויציב במסגרות ומנהל קשרים שוליים, למרות שריצה עונש מאסר בגין הרשעה משנת 2015. הוערך כי ישנו סיכון בינוני להישנות עבירות אלימות מצדו. עוד צוין כי אמו ואחותו של העורר וחבר הילדות שלו מר מייקל דניאל מתאימים לשמש כמפקחים עליו. לאור קשריו השוליים של העורר נמצא כי לא די במעצר בית כדי לאיין את מסוכנותו, והומלץ על בחינת מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

6. בהחלטה מיום 22.12.2019 דחה בית המשפט את בקשת הסניגורים לשחרור לחלופת מעצר, והורה על בחינת האפשרות של פיקוח אלקטרוני. בהמשך להחלטה זו, ולאחר שניתנה חוות דעת היחידה לאיזוק אלקטרוני, הוחלט על המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בבית הוריו בכפוף לתנאים שלהלן: ערבות עצמית בסך 50,000 ₪, ערבות צד ג' בסך 50,000 ₪ שתחתם על ידי כל אחד מהמפקחים שאושרו, הפקדה כספית בסך 30,000 ₪, צו עיכוב יציאה מן הארץ ואיסור על יצירת קשר עם המעורבים בתיק.

7. מכאן הערר שלפניי, שבו נטען כי כל הראיות בעניינו של העורר הן נסיבתיות ועל כן היה על בית המשפט לקבל את טענותיו בדבר היעדר תשתית ראייתית לכאורית, או למצער לקבוע כי קיימת חולשה ממשית בראיות המצדיקה שחרור לחלופה.

8. אין חולק כי למערער לא מיוחסת השתתפות ישירה בשוד. למעשה, יש שתי ראיות נסיבתיות הקושרות את העורר לשוד - שיחות הטלפון עם צרצור והעובדה שהעורר נכנס עם רכבו לחניון שממנו נגנבו שתי לוחיות רישוי משתי מכוניות שונות. לשתי ראיות נסיבתיות אלה יש להוסיף את שקריו של העורר ואת עצם היכרותו וידידותו עם בעל הצ'ינג'.

אקדים ואומר כי למרות "תחושת בטן חריפה" כי ידו של העורר הייתה במעל, הרי שקיימת חולשה ראייתית של ממש בגינה אני סבור כי יש מקום לקבלת הערר.

שיחות הטלפון: ספק אם ניתן להוכיח כי מספר הטלפון שייך לעורר. איני מייחס משקל רב לטענת העורר כי המכשיר וכרטיס הסיים לא נתפסו בחזקתו, וכי המכשיר אינו רשום על שמו. אולם, הממצא היחיד הקושר בין העורר לבין מספר הטלפון התבסס על אפליקציית Me, אשר מאפשרת לבדוק כיצד בטלפון שנבדק כונו אנשי הקשר שתחת שמם נשמר מספר טלפון מסוים. החוקר מצא כי במכשיר הטלפון הנייד של צרצור, מספר הטלפון נשמר תחת הכינוי "שאוקי", ועל סמך זאת ייחס את המספר לעורר. אלא שבשלב זה, לא ברור מה משקלה של האפליקציה האמורה ולא הוגשה חוות דעת מומחה בנדון. האפליקציה אינה מבוססת על מאגרי בעלויות רשמיים והשמות שהיא מאתרת ניתנים לשינוי בכל עת. יתרה מזאת, מצילומי המסך מתוך האפליקציה שהוגשו בדיון, לא ניתן ללמוד כי מספר הטלפון שייך לעורר. כל שניתן ללמוד מהם הוא שמספר זה שמור במכשיר הנבדק עצמו ומכונה בו "שאוקי". אף אין משקל של ממש לקשר שנמצא בין מספר הטלפון לבין תורכ, בהינתן שכנגד הלה לא הוגש בסופו של יום כתב אישום, ושמספר הטלפון נשמר אצלו תחת הכינוי "ציקההה", שאינו מקושר לעורר.

הכניסה לחניון: אין לכחד כי הכניסה של העורר עם הרכב האפור לחניון מעוררת חשד כבד. וכי לשם מה נכנס העורר לחניון, החנה את הרכב בהילוך אחורי ובחלוף שתי דקות יצא מהחניון? לעורר הפתרוניים. החשד מתעצם נוכח העובדה שמעשה שטן, מאותו חניון נגנבו שתי לוחיות הרישוי ששימשו את השודדים ברכב המזדה השחור.

אלא שבמצלמות החניון לא ניתן לראות את הרכב האפור כשהוא בתוך משבצת החניה, וממילא לא ניתן לראות במצלמות כי מאן דהוא יורד מהרכב ובמהירות הבזק (תוך שתי דקות) מפרק וגונב שתי לוחיות רישוי משתי מכוניות החונות בסמוך אליו. בסרטון מצלמת האבטחה של החניון, גם לא ניתן לראות את שני הרכבים מהם נגנבו הלוחיות, לגבי אחת המכוניות לא ידוע בכלל אם חנתה בסמוך, וכטענת העורר, ייתכן שלוחיות הרישוי נגנבו משתי המכוניות בכל זמן שהוא לפני או אחרי שהרכב האפור שבו הוא נחזה, נכנס לחניון.

לשקריו ולשתיקתו של העורר בחקירה, יש משקל-מה, אך כידוע "אין הבור מתמלא מחוליתו" ובהעדר ראיות מספיקות לא די בשקריו הנאשם כדי למלא את החסר. אציין כי לא הוגש כתב אישום כנגד תורכ, שזוהה כמי שנהג במזדה האפורה, שבביתו נמצאו הגנון והסולם שהורכבו על המזדה השחורה, ואשר טביעת אצבעו נמצאה על חלונה. אני נכון להניח כי הראיות כנגד תורכ הן בעלות משקל נמוך מהראיות כנגד העורר, אך גם בעובדה שלא הוגש כנגד תורכ כתב אישום, יש להחליש במידת מה את הראיות כנגד העורר.

9. סוף דבר, שנוכח החולשה הראייתית כנגד העורר, אני נכון לקבל את הערר במובן זה שחלף המעצר בפיקוח אלקטרוני, ישהה העורר במעצר בית תחת פיקוח של אחד המפקחים מדי יום בין השעות 07:00-20:00 וגם בשעות היום, מחוץ לביתו, יימצא בליווי של אחד המפקחים. יתר התנאים שנקבעו בהחלטת בית משפט קמא יישארו על כנם, לרבות הערבויות והמפקחים, אך הערבויות יחתמו מחדש על ידי הערבים נוכח השינוי בתנאי המעצר.

ניתנה היום, ח' בשבט התש"ף (3.2.2020).

שׁוֹפֵט
